

Jubileuszowy zjazd MIDAS-u w Wilnie

W imieniu władz Polski uczestników jubileuszowego Zjazdu MIDAS powitała senator RP Barbara Borys-Damięcka

Fot. Marian Paluszkievicz

W piątek, w Wilnie, rozpoczął pracę X Zjazd Stowarzyszenia Dzienników Mniejszości Narodowych i Etnicznych Krajów Europejskich MIDAS. Honorowy zaszczyt zorganizowania jubileuszowego zjazdu MIDAS-u przypadł w tym ro-

ku „Kurierowi Wileńskiemu”, który od kilku lat jest pełnoprawnym członkiem tej organizacji, zrzeszającej 30 dzienników mniejszości narodowych wydawanych w krajach Unii Europejskiej. Zjazd odbywa się w Domu Kultury Polskiej i potrwa do

niedzieli. — Litwa słynie ze swej pięknej przyrody. Chcemy, żeby też była znana z dobrych relacji wobec swoich mniejszości narodowych — powiedział na powitanie uczestników zjazdu Toni Ebner, prezydent MIDAS.

str. 6-7 →

Policja grozi grzywną za wywieszenie polskiej flagi

Polska flaga, którą 2 maja, w Dzień Polonii, obchodzony we wszystkich środowiskach polonijnych na całym świecie, w Jaszunach na swoim sklepie wywiesił Jarosław Pieszko, podpadła litewskiemu wymiarowi sprawiedliwości, który grozi grzywną.

— W Dzień Polonii wywie-

silem polską flagę, bo jestem Polakiem. W ten dzień polskie sztandary wywieszono we wszystkich zakątkach globu, tam gdzie są nasi Rodacy, gdzie są środowiska polonijne. Nikomu to nie przeszkodziło i nikt się nie poczuł ani oburzony, ani obrażony, a tu prawie natychmiast wezwanie na policję

— powiedział nam Jarosław Pieszko. Problemy, jakich się nabawił zaraz po tym jak wywiesił na swoim sklepie flagę Polski, są kolejnym świadectwem tego, jak polskie tablice, napisy oraz jak się okazuje — polskie flagi — na Wileńszczyźnie są nie do przyjęcia dla centralnych władz.

str. 4 →

KURIER WILEŃSKI

Sobota

Maj 2010

8

Imieniny: *Heladiusza, Stanisława, Piotra*

TRZY PYTANIA DO...

Heleny Legowicz, reprezentanta wydawcy dziennika polskiej mniejszości narodowej w Czechach „Głos Ludu”

1. Na tegorocznym Zjeździe MIDAS-u, który odbywa się w Wilnie, „Głos Ludu” zaproszono do członkostwa w Europejskim Stowarzyszeniu Gazet Codziennych Mniejszości Narodowych. Co dla dziennika znaczy przynależność do MIDAS-u?

W pełni na to pytanie będą mogli zapewne odpowiedzieć nasi dziennikarze, którzy zaczną współpracować z tym stowarzyszeniem. Jest to na pewno prestiż, który daje mnóstwo możliwości kontaktu z prasą mniejszości narodowych w różnych regionach Europy. Ważne jest również to, że informacja o autochtonicznej polskiej mniejszości narodowej w Republice Czeskiej dotrze do środowisk w całej Europie. Prócz tego członkostwo w MIDAS daje możliwości wymiany doświadczeń, pozyskania środków dla „Głosu Ludu”.

2. Czy oprócz dziennika w Republice Czeskiej wydawane są inne polskie pisma?

„Głos Ludu” jest jedynym dziennikiem wydawanym na terenie Republiki Czech. Ukazuje się 3 razy tygodniowo. Znajdują się w nim bieżące informacje o tym, co się dzieje w polskiej grupie narodowej w Republice Czeskiej i wszystkie te korelacje, które interesują naszego czytelnika. Jak i wszystkie gazety mniejszościowe, także nasz dziennik nie jest w stanie siebie finansować. Część naszych dochodów to oczywiście dochody z prenumeraty, ze sprzedaży, z reklam, ale mamy także dofinansowanie rządu czeskiego.

3. Z jakimi problemami boryka się gazeta?

Dla nas największym problemem jest ubytek naszych odbiorców. Społeczność polska w Republice Czeskiej coraz bardziej się kurczy. Według spisu z roku 2001 polska mniejszość narodowa w Republice Czeskiej liczyła około 50 tys. Z tym, że na terenie Zaolzia Cieszyńskiego mieszka blisko 40 tys., reszta to są Polacy rozproszeni po całym kraju.

Rozmawiała Barbara Chikashua

MIDAS pomoże polskiej prasie mniejszościowej

Z przykrością muszę przeprosić, że nawał obowiązków 7 maja zatrzymuje mnie w Rydze. Nie będę mógł być obecny na spotkaniu MIDAS-u w Wilnie, ale bardzo proszę przekazać moje najlepsze życzenia dla koleżanek i kolegów dziennikarzy zarówno z „Kuriera”, jak innych polskich redakcji na Litwie, oraz wszystkim uczestnikom kongresu.

Jestem pewien, że organizacja zjazdu MIDAS-u pomoże w budowie silnej polskiej prasy mniejszościowej i stanie się impulsem dla kolegów

z innych regionów Europy, by więcej uwagi poświęcić sprawom litewskim, a szerzej – całemu regionowi.

Proszę o przyjęcie podziękowań za tak miłe dla mnie zaproszenie. Życzę owocnych obrad i sukcesów w przyszłości. Życzenia te składam zarówno jako Ambasador RP w Rydze jak i jako Prezes Fundacji Pomoc Polakom na Wschodzie, a przede wszystkim jako dziennikarz, chwilowo w stanie spoczynku. □

Jerzy Marek Nowakowski
*Ambasador Rzeczypospolitej
Polskiej w Rydze*

„Kurier Wileński” — źródło codziennej ważnej informacji

Serdecznie dziękuję za zaproszenie na doroczny zjazd Stowarzyszenia Dzienników Mniejszości Narodowych i Etnicznych MIDAS. Jest to wydarzenie szczególnej dla nas wagi, ponieważ gospodarzem zjazdu jest właśnie „Kurier Wileński”, który — również dla pracowników kierowanego przeze mnie Departamentu — jest źródłem codziennej ważnej informacji. Internetowe wydanie „Kuriera Wileńskiego” stanowi stały punkt naszego porannego prze-

glądu prasy.

Z tym większą przykrością zmuszony jestem poinformować, że nie będę mógł skorzystać z zaproszenia. Nie pozwalają mi na to wcześniejsze zobowiązania służbowe.

Życzę owocnych obrad. Będziemy śledzić relacje w „Kurierze Wileńskim”. □

Jacek Miler
*Dyrektor Departamentu
Dziedzictwa Kulturowego
Ministerstwa Kultury
i Dziedzictwa Narodowego*

BEZPŁATNA POMOC PRAWNA

Bezpłatna pomoc prawna w sprawach zwrotu ziemi udzielana jest przez członków Związku Polaków Prawników na Litwie w Domu Kultury Polskiej w Wilnie przy ul. Nowogrodzkiej (Naugarduko) 76. Pokój nr 211.

Zakres świadczonej pomocy obejmuje pełną obsługę prawną, w tym również przygotowanie pism procesowych i zastępstwo procesowe przed sądami i innymi instytucjami Republiki Litewskiej.

Osoby zainteresowane prosimy o rejestrację tel. pod numerem: 8 5 233 04 50, w godzinach pracy.

Jubileuszowy zjazd

ze str. 1

Gości zjazdu powitała również senator RP Barbara Borys-Damięcka, która pokrótce też opowiedziała o relacjach polskiego parlamentu oraz jego opiece nad Polakami za granicą, w tym w szczególności na Litwie.

Na Zjazd MIDAS-u składają się dwie – otwarta i zamknięta – konferencje. Podczas publicznego spotkania, w piątek, w Domu Kultury Polskiej zainaugurowano Zjazd Stowarzyszenia Dzienników Mniejszości Narodowych. Oprócz zagranicznych gości przybyli przedstawiciele organizacji polskiej mniejszości narodowej na Litwie, polskich szkół oraz mediów. Niestety, mimo zaproszeń, litewskie media zignorowały sam zjazd, jak też konferencję prasową, którą zorganizowano w agencji BNS, na którą przyszedł tylko jeden dziennikarz i ten z BNS-u.

Organizatorzy Zjazdu, jak też jego uczestnicy z ubolewaniem odnotowali ten fakt ignorancji litewskich mediów wobec spraw mniejszości narodowych.

— Nieobecność prasy litewskiej na tym spotkaniu tylko utwierdza w przekonaniu, że litewskie media, a w szerszym kontekście również litewskie społeczeństwo, nie obchodzą sprawy mniejszości narodowych na Litwie. Nie chcą oni też wiedzieć o sytuacji mniejszości narodowych w innych krajach Unii Europejskiej, bo konferencja MIDAS-u, niestety, była już dobrą okazją dla nich, by z pierwszych ust, od przedstawicieli mniejszości narodowych w krajach europejskich, dowiedzieć się o standardach w zakresie praw mniejszości narodowych oraz, jak w praktyce te prawa są przestrzegane — powiedział wydawca „Kurier Wileński” Zygmunt Klonowski.

Tymczasem zaproszeni przez organizatorów prelegenci Zjazdu, jak też członkowie

MIDAS-u, przedstawili szeroki zakres problemów i sposobów ich rozwiązania w zakresie praw mniejszości narodowych na Litwie.

Delegaci zjazdu z zainteresowaniem wysłuchali odczytu o sytuacji polskiej mniejszości narodowej na Litwie, o problemach, z którymi miejscowi

W rzeczywistości polityka kryjąca się za ładnym słowem „integracja” oznacza nic innego, jak politykę skierowaną na wynarodowienie mniejszości narodowych — pokrótce określił sytuację mniejszości narodowych na Litwie redaktor naczelny „Kuriera Wileńskiego” Robert Mickiewicz.

Narkiewicz miał szczegółowy raport o sytuacji szkolnictwa mniejszości narodowych na Litwie i zagrożeniach, które dla oświaty mniejszości wynikają z prowadzonej przez litewskie władze polityki wobec swoich mniejszości narodowych.

Sekretarz Rady samorządu rejonu wileńskiego Renata

Uczestnicy Zjazdu MIDAS-u mogli też zapoznać się z prasą mniejszości narodowych w różnych krajach europejskich

Polacy borykają się na co dzień, jak też z ich oczekiwaniami wobec władz litewskich.

— Odzyskanie przez Litwę niepodległości w 1990 roku oznajmiło rozpoczęcie nowego etapu, również w życiu mniejszości narodowych. Państwo budowane na zasadach demokracji miało dać mniejszościom narodowym nowe możliwości pozwalające pielęgnować i rozwijać swoją świadomość narodową. Niestety, trzeba jednak przyznać, że troska o mniejszości narodowe przez niepodległe państwo litewskie często jest wyłącznie deklaracyjna. Na pierwszy plan władze Litwy w swojej polityce narodowościowej wysunęły niezachowanie świadomości narodowościowej mniejszości, ale tak zwaną integrację mniejszości w życie Litwy.

Kolejni prelegenci Zjazdu zgłębili w swoich referatach sytuację zawartą w wystąpieniu redaktora naczelnego polskiego dziennika.

Karina Zabielska z Akademii Europejskiej w Bolzano przedstawiła uczestnikom zjazdu polską mniejszość na Litwie. Opowiedziała o jej korzeniach oraz o życiu społecznym w dniach współczesnych. Z kolei poseł na Sejm RL Jarosław

Cytacka przedstawiła temat zwrotu ziemi, który już od ponad 10 lat stanowi bodajże największy problem dla polskiej mniejszości narodowej. Podaje fakty dyskryminacji i nagonki na przedstawicieli mniejszości narodowych z powodu właśnie ich narodowości. Renata Cytacka zauważyła, że problem ten najbardziej ujawnia się wtedy, jak władza i politycy litewscy

MIDAS

Minority Daily Association — MIDAS — jest organizacją zrzeszającą dzienniki mniejszości narodowych i etnicznych krajów Europy. Stowarzyszenie powstało w roku 2001 z inicjatywy Bojana Brezigara i Toniego Ebnera. Patronat nad MIDAS-em objęła Akademia Europejska w Bolzano. Organizacji patronuje także syn ostatniego cesarza Austro-Węgier Otto von Habsburg, ideowy ojciec Unii Europejskiej oraz gorący zwolennik jej poszerzenia o nowe kraje. Działalność MIDAS aktywnie wspiera też rząd Katalonii [Generalitat de Catalunya]. Obecnie do MIDAS należy 30 dzienników. „Kurier Wileński” jest członkiem MIDAS od roku 2003.

MIDAS-u w Wilnie

odnoszą się do posiadaczy Karty Polaka.

Z kolei zagraniczni uczestnicy Zjazdu opisali sytuację mniejszości narodowych w swoich krajach. Obszerne i szczegółowe odczyty na ten temat mieli dr Günther Rautz z Wydziału Badań Mniejszości i Autonomii Akademii Europejskiej w Bolzano oraz Bojan Brezigar. Jego raport o mniejszościach narodowych w Europie oraz tendencjach w ochronie praw mniejszości narodowych spotkał się z dużym zainteresowaniem wileńskich uczestników oraz gości Zjazdu. Raport ten przedstawiał bowiem sytuację mniejszości narodowych w krajach europejskich, które z należytym szacunkiem i zgodnie z prawem europejskim traktują swoje mniejszości narodowe.

W drugiej połowie pierwszego dnia zjazdu, jego uczestnicy odwiedzili redakcję „Kuriera Wileńskiego”, później kontynuowali obrady w Domu Kultury Polskiej. Ale były to już obrady typu roboczego. Na sesji zamkniętej zgromadzenia ogólnego MIDAS przedsta-

Uczestnicy X Zjazdu Stowarzyszenia Dzienników Mniejszości Narodowych i Etnicznych zapoznali się z sytuacją mniejszości narodowych na Litwie oraz omówili sprawy bieżące organizacji

wiono i zatwierdzono bilans i sprawozdanie z działalności za rok 2009/10.

W sobotę na kolejnych sesjach Zjazd kontynuowały robocze dyskusje oraz obrady.

Tymczasem w piątek, wieczorem, podczas gali w Pałacu Paców (Ambasada RP w Wilnie) odbyło się wręczenie prestiżowych nagród dla dziennikarzy — Nagroda MIDAS oraz specjalna nagroda ufundowana

przez Otto von Habsburga. Doroczna nagroda MIDAS wręczana jest dziennikarzom dzienników skupionych w MIDAS, którzy odznaczają się szczególną dbałością o wysokie standardy dziennikarskie w naświetlaniu kwestii ochrony mniejszości i wielokulturowości. Z kolei Nagrodą Otto von Habsburga nagradzani są dziennikarze mediów niemiejszościowych. Jest to wyróżnienie dla dziennikarzy

za tematykę ochrony mniejszości i wielokulturowości w kontekście integracji europejskiej.

Na X Zjazd MIDAS w Wilnie przyjechali delegaci, przedstawiciele mediów mniejszości narodowych z Finlandii, Słowacji, Rumunii, Czech, Łotwy, Danii, Niemiec, Austrii, Włoch oraz Hiszpanii (Galicjczycy, Baskowie oraz Katalończycy).

Stanisław Tarasiewicz
Fot. Marian Paluszkiwicz

Wizyta gości zjazdu MIDAS-u w redakcji „Kuriera Wileńskiego”

W ramach rocznego zjazdu Europejskiego Stowarzyszenia Gazet Codziennych Mniejszości Narodowych w Wilnie goście odwiedzili wczoraj po południu redakcję „Kuriera Wileńskiego”.

Z jedynym polskim dziennikiem na Litwie, wydawanym już od ponad 56 lat, zapoznali się przedstawiciele gazet mniejszościowych z Finlandii, Rumunii, Czech, Danii, Niemiec, Austrii, Włoch, Hiszpanii, Łotwy oraz Słowacji.

Goście zwiedzili muzeum „Kuriera Wileńskiego”, gdzie Zygmunt Klonowski, wydawca dziennika, opowiedział o trudnej sytuacji finansowej gazety, towarzyszących temu kłopotach

na co dzień. Goście usłyszeli historię dziennika, obejrzel jego pierwsze numery, honorowe

nagrody i dyplomy uznania, jak również stół redaktora naczelnego oraz gremium redakcyj-

Redaktor naczelny dziennika Robert Mickiewicz gościom opowiedział o rytmie pracy zespołu redakcyjnego
Fot. Marian Paluszkiwicz

nego z końca lat 80-tych, które zostały przywiezione z Domu Prasy, gdzie wówczas mieściła się redakcja dziennika.

Uczestnicy zjazdu spotkali się z zespołem „Kuriera Wileńskiego”. Później udali się do drukarni gazety, która, jak przyznał sam wydawca, pomimo faktu że jest dość prymitywna, jednak bardzo efektywna.

Jednym z głównych tematów obrad tegorocznego zjazdu MIDAS-u, który odbywa się w Domu Kultury Polskiej w Wilnie w dniach 7-9 maja, jest problematyka polskiej gazety na Litwie, jak również problemy mniejszości narodowych w tym kraju.

Barbara Chikashua